

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
 МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

№.....01.03-133.....
20.10.2011 г.

*Да се
 върне
 в съда
 20.10.2011*

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
 КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА
 РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Г-н ЕВГЕНИ ТАНЧЕВ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛЮ,

Изпращам на вниманието Ви становище на Министерския съвет по конституционно дело № 8 за 2011 г. образувано по искане на 56 народни представители от 41-ото Народно събрание за установяване на противоконституционност и на противоречие с международните договори, по които Република България е страна, на следните разпоредби на Закона за дипломатическата служба: чл. 3, ал. 2, т. 2 и 4 (изм., с § 2 от Закона за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба (ЗИДЗДС) - ДВ, бр. 69 от 2011 г.; чл. 11, ал. 2 (изм. с § 9 от ЗИДЗДС); чл. 13, ал. 1 (изм. с § 10 от ЗИДЗДС); чл. 14, ал. 2 и 3 (изм. с § 11 от ЗИДЗДС); чл. 15, ал. 1 (изм. с § 12 от ЗИДЗДС); чл. 26, ал. 2 (изм. с § 18 от ЗИДЗДС); чл. 27, ал. 4 (създадена с § 19, т. 2 от ЗИДЗДС); чл. 31, ал. 3 (създадена с § 22 от ЗИДЗДС); чл. 33 (изм. с § 24 от ЗИДЗДС); чл. 69 (изм. с § 43 от ЗИДЗДС); § 52 от ЗИДЗДС, както и на целия Закон за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба.

Становището е одобрено с Решение № 762 на Министерския съвет от 2011 г. за одобряване на становище на Министерския съвет по конституционно дело № 8 за 2011 г.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ
от
Министерския съвет на Република България
по
конституционно дело № 8 за 2011 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛЮ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С определение на Конституционния съд от 27 септември 2011 г. сме конституирани като заинтересувана страна по конституционно дело № 8 за 2011 г., образувано по искане на 56 народни представители от 41-то Народно събрание. С определението Конституционният съд е допуснал за разглеждане по същество искане за установяване на противоконституционност и противоречие с международните договори, по които Република България е страна, на следните разпоредби на Закона за дипломатическата служба: чл. 3, ал. 2, т. 2 и 4 (изм. с § 2 от Закона за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба (ЗИД ЗДС), ДВ, бр. 69 от 2011 г.; чл. 11, ал. 2 (изм. с § 9 от ЗИД ЗДС); чл. 13, ал. 1 (изм. с § 10 от ЗИД ЗДС); чл. 14, ал. 2 и 3 (изм. с § 11 от ЗИД ЗДС); чл. 15, ал. 1 (изм. с § 12 от ЗИД ЗДС); чл. 26, ал. 2 (изм. с § 18 от ЗИД ЗДС); чл. 27, ал. 4 (създадена с § 19, т. 2 от ЗИД ЗДС); чл. 31, ал. 3

(създадена с § 22 от ЗИД ЗДС); чл. 33 (изм. с § 24 от ЗИД ЗДС); чл. 69 (изм. с § 43 от ЗИД ЗДС); на § 52 от ЗИД ЗДС, както и на целия Закон за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба (ДВ, бр. 69 от 2011 г.).

В своето искане народните представители застъпват становището, че:

- разпоредбата на § 2 от ЗИД ЗДС, с която се изменя чл. 3, ал. 2, т. 1, 2 и 4 от ЗДС, недопустимо разширява правомощията на министъра на външните работи в качеството му на ръководител на дипломатическата служба и в резултат се навлиза в компетентността на други конституционно установени държавни органи, което е в противоречие с принципа на правовата държава, установен в чл. 4, ал. 1 от Конституцията на Република България;

- разпоредбите на § 9, 10, 11, 12 и 18 от ЗИД на ЗДС, с които се изменят съответно чл. 11, ал. 2; чл. 13, ал. 1; чл. 14, ал. 2 и 3; чл. 15, ал. 1 и чл. 26, ал. 2 от ЗДС, дават възможност за субективни и необосновани кадрови решения на министъра на външните работи на основата на „неясни и занижени критерии”, като се заобикалят и нарушават действащите организационни начала за стабилност, прозрачност и кариерно развитие на дипломатическата служба, което е в разрез с установения в преамбюла на Конституцията принцип на демократизма;

- разпоредбата на § 19, т. 2 от ЗИД ЗДС, с който се създава нова ал. 4 в чл. 27 от ЗДС, § 22 от ЗИД ЗДС, с който се създава нова ал. 3 в чл. 31 от ЗДС и § 24 от ЗИД ЗДС, изменящ чл. 33 от ЗДС по същество водят до дискриминация на определен кръг лица чрез въвеждане на забрана тези лица да бъдат назначавани или да продължават да заемат публични длъжности в дипломатическата служба по смисъла на чл. 3, ал. 1, т. 23 и 26 от Закона за достъп и разкриване на документи и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия. Това ограничение по отношение на посочения кръг лица според народните представители е в пряко нарушение на чл. 4, ал. 1 и 2; чл. 5, ал. 1; чл. 6, ал. 2; чл. 57 и чл. 98, т. 6 от Конституцията, както и на чл. 14 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи, на чл. 2, 25 и 26 от Международния пакт за граждански и политически права, на чл. 20 и 21 от Хартата на основните права в Европейския съюз, както и на други международни договори, по които Република България е страна;

- разпоредбата на § 43 от ЗИД ЗДС, който изменя уредения в чл. 69 от ЗДС ред за прекратяване на дългосрочните командировки на ръководителите на дипломатическите представителства на Република България от страна на министъра на външните работи по начин, влиза в противоречие с чл. 98, ал. 6 от Конституцията и се изземват правомощия, които са от изключителната компетентност на държавния глава;

- разпоредбата на § 52, който разпростира действието на ограничителните норми на § 19 и 24 от ЗИД ЗДС и върху заварените случаи към датата на влизането в сила на изменителния закон, противоречи на принципа на правовата държава, тъй като придава обратно действие на санкционна норма.

Освен това групата народни представители отправя искане до Конституционния съд да обяви и целия ЗИД ЗДС за противоконституционен и несъответстващ с общоприетите норми на международното право и на международните договори, по които Република България и страна.

Не подкрепяме искането на групата народни представители по следните съображения:

1. Относно твърдението, че разпоредбата на § 2 от ЗИД ЗДС, с която се изменя чл. 3, ал. 2, т. 1, 2 и 4 от ЗДС недопустимо разширява правомощията на министъра на външните работи в качеството му на ръководител на дипломатическата служба и в резултат се навлиза в компетентността на други конституционно установени държавни органи, което е в противоречие с принципа на правовата държава, установен в чл. 4, ал. 1 от Конституцията на Република България

Съгласно чл. 8 от Конституцията държавната власт се разделя на законодателна, изпълнителна и съдебна. Централният орган на изпълнителната власт Министерският съвет ръководи и осъществява вътрешната и външната политика на страната в съответствие с Конституцията и законите и в частност осъществява общото ръководство на държавната администрация (чл. 105 от Конституцията).

Наред с Министерският съвет като колегиален орган с обща компетентност, централни органи на изпълнителната власт са министър-председателят, заместник министър-председателите и министрите. Министър-председателят ръководи и координира общата политика на правителството и носи отговорност за нея.

Министърът е централен едноличен орган на изпълнителната власт със специална компетентност и ръководи отделно министерство, освен ако Народното събрание не реши друго. Неговите правомощия се определят със законите, а в конкретни случаи тези правомощия могат да бъдат допълвани и с други актове на Народното събрание или Министерския съвет.

Централните органи на изпълнителната власт се подпомагат от държавната администрация, организирана в министерства и други административни структури, съгласно чл. 38, ал. 1 от Закона за администрацията. Структурите на държавната администрация, независимо от наименованията им, имат функции и задачи, определени със закон или с правилници, приети от Министерския съвет. Тези функции

и задачи са експертно-аналитични и технически и не засягат компетентността и правомощията на съответните държавни органи.

Атакуваната разпоредба на § 2 от ЗИД ЗДС, с която се изменя чл. 3, ал. 2, т. 1, 2 и 4 от ЗДС, регламентира функции и задачи на дипломатическата служба, а не правомощията на министъра на външните работи, които са предмет на уредба в чл. 6 от ЗДС. Дипломатическата служба е специализирана държавна администрация, включваща Министерството на външните работи и задграничните представителства на Република България като негови структурни звена. Тя е призвана да подпомага компетентните държавни органи в областта на външната политика и международните отношения на страната – Народното събрание, президента на републиката, Министерския съвет и министъра на външните работи (чл. 2 от ЗДС).

Разпоредбата на § 2 от ЗИД, респективно новата редакция на чл. 3, ал. 2, т. 1, 2 и 4 от ЗДС, конкретизира функции на дипломатическата служба като специализирана държавна администрация, а не урежда нови правомощия на министъра на външните работи, засягащи компетентността на други конституционно установени държавни органи. Следователно не може да има противоречие с принципа на правовата държава, установен в чл. 4, ал. 1 от Конституцията.

2. Относно твърдението, че § 9, 10, 11, 12 и 18 от ЗИД на ЗДС, с които се изменят съответно чл. 11, ал. 2; чл. 13, ал. 1; чл. 14, ал. 2 и 3; чл. 15, ал. 1 и чл. 26, ал. 2 от ЗДС дават възможност за субективни и необосновани кадрови решения на министъра на външните работи на основата на „неясни и занижени критерии”, като се заобикалят и нарушават действащите организационни начала за стабилност, прозрачност и кариерно развитие на дипломатическата служба

При изграждането на административните структури на държавната власт и управление определяща роля има принципът на правовата държава - чл. 4, 5 и 6 от Конституцията и съответните закони и подзаконови актове. Съгласно чл. 116, ал. 2 от Конституцията условията, при които държавните служители се назначават и освобождават от длъжност се определят от закона.

Министърът на външните работи е държавен орган, който ръководи дипломатическата служба (Министерството на външните работи и задграничните представителства на Република България). Тази си дейност той упражнява съгласно Конституцията, Закона за дипломатическата служба, Закона за администрацията, Закона за държавния служител, Кодекса на труда и както и другите закони и подзаконови актове, регламентиращи организацията и функционирането на тези административни структури, изискванията за постъпване на работа в дипломатическата служба и кариерното развитие на служителите в нея.

Министърът на външните работи е орган по назначаването на дипломатическите и другите служители в дипломатическата служба. Определящ принцип за постъпване на работа в дипломатическата служба е конкурсното начало. Критериите за кадровите решения на министъра са ясно определени със Закона за дипломатическата служба. Професионалният опит на служителите при кадровото им развитие се доказва с документи (вж. чл. 15 от Закона за администрацията).

Съгласно Класификатора на дипломатическите длъжности, приложение към чл. 42 от ЗДС, необходимият дипломатически ранг на служителите за заемане на ръководни дипломатически длъжности е определен като минимален дипломатически ранг от първи секретар до посланик за съответните длъжности. Законодателят е дал правото на министъра на външните работи при тази управленска дейност да направи преценка на наличния кадрови потенциал, перспективите за неговото развитие и специфичните изисквания за заемане на конкретната ръководната длъжност и да извърши подбор между потенциалните кандидати, съобразно критериите и изискванията на закона.

Министърът на външните работи извършва най-целесъобразния по негово мнение подбор между имащите право дипломатически служители и назначава най-подходящия за ръководител с оглед конкретните задачи на съответната генерална дирекция, дирекция, отдел или задгранично представителство.

В тази връзка е и решението на законодателя по новата редакция на чл. 26, ал. 2 (§ 18 от ЗИД на ЗДС). Когато потребностите на дипломатическата служба изискват назначаването на ръководни служители със специфични квалификация и опит, отсъствието на опит от работа в задгранично представителство не е пречка за участие в конкурса за заемането на тази ръководна длъжност и на външни кандидати заедно с кандидатите - дипломатически служители. Това законодателно решение е потвърждение на принципа за прозрачност на дипломатическата служба, на конкурсното начало за постъпване на работа в нея и за кариерното развитие на служителите ѝ въз основа на притежаваната квалификация и експертен опит.

Факт е, че дипломатическата служба има една от най-детайлизираните законови уредби на изискванията към кандидатите за работа в нея, за кариерното им развитие като служители в министерството и при дългосрочното им командироване в задграничните представителства. Направените изменения и допълнения на ЗДС са продължение на практиката на усъвършенстване на организацията и функционирането на дипломатическата служба на основата на принципите за стабилност, прозрачност и кариерно развитие. Ясните и конкретни законови принципи и норми за развитието и функционирането на дипломатическата служба и кадровото развитие на служителите в

нея изключват възможността за вземане на „субективни кадрови решения на базата на неясни и занижени критерии“ от министъра на външните работи.

Според народните представители новото правомощие на министъра на външните работи да прекрати дългосрочната командировка на ръководител на задгранично представителство след изтичането на задграничния му мандат по ЗДС или след издаването на указ на президента на Република България за освобождаването му, е в пряко противоречие с чл. 98, ал. 6 от Конституцията и представлява изземване на права, които са от изключителна компетентност на държавния глава.

Назначаването на извънреден и пълномощен посланик или на постоянен представител на Република България при международните правителствени организации е резултат на сложен фактически състав: доклад на министъра на външните работи до Министерския съвет; решение на Министерския съвет с предложение до президента на републиката за издаване на указ за назначаване на извънреден и пълномощен посланик или постоянен представител; в случаите когато е необходимо, министърът на външните работи иска агреман от приемащата държава за извънредния и пълномощен посланик; след получаването на агремана, президентът на републиката издава указ за назначаването на извънредния и пълномощен посланик или на постоянен представител на Република България при международни правителствени организации. Указът на президента подлежи задължително на приподписване от министър-председателя на основание чл. 102, ал. 2 от Конституцията. След приподписването указът е завършен като правен акт, който подлежи на обнародване на „Държавен вестник“ и има задължителна сила.

Съгласно Решение № 13 от 1996 г. на Конституционния съд по конституционно дело № 11 за 1996 г. „приподписването на указа на президента от министър-председателя или от съответния министър на основание чл. 102, ал. 2 от Конституцията е акт, с който правителството приема указа и споделя отговорността за неговото издаване, включително политическата отговорност, която би могла да бъде реализирана от Народното събрание по реда на парламентарния контрол съгласно чл. 1, ал. 1 и чл. 62 от Конституцията. С това се поема задължение и за съдействие по привеждане на указа в действие и неговото изпълнение. Приподписването е конститутивен елемент за действителността на указа“.

Освобождаването от длъжност на извънреден и пълномощен посланик или на постоянен представител на Република България следва същия конституционен ред. В такъв смисъл е чл. 64, ал. 1 от ЗДС - ръководител на задгранично представителство на Република България се освобождава от длъжност с указ на президента на Република България по предложение на Министерския съвет.

Конституцията, както и посочените актове на министъра на външните работи, решението на Министерския съвет и указът на президента на републиката не уреждат въпроса за срока на задграничния мандат на назначения ръководител на представителство на Република България. Законодателят е уредил този въпрос в чл. 62 от ЗДС (§ 40 от ЗИД ЗДС), който не е атакуван в искането на групата народни представители. Назначените на длъжността извънреден и пълномощен посланик или постоянен представител на Република България се командироваат дългосрочно със заповед на министъра на вътрешните работи за срока на задграничния им мандат, определен при условията и по реда на чл. 62, ал. 2 и сл. от ЗДС.

Разпоредбата на чл. 69, ал. 1 и 3 от ЗДС задължава министъра на външните работи да прекрати дългосрочната командировка на ръководителя на задграничното представителство при две ясно уредени хипотези: след изтичането на задграничния му мандат или след издаването на указ на президента на Република България за освобождаването му. Следователно актът на министъра на вътрешните работи не е въпрос на негово решение по целесъобразност, а следва да е съобразен със закона или с указа на президента. Законът е определил срока на задграничния мандат – 4 години, и е предвидил по изключение възможности за неговото продължаване. Процедурата за продължаване на срока на задграничния мандат не е уредена в закона, но е ясно, че за допълнително съгласувания срок на командироване министърът на външните работи следва да издаде заповед. Законът задължава министъра на външните работи да издаде заповед за прекратяване на дългосрочната командировка на ръководителя на задграничното представителство поради изтичането на срока на задграничния му мандат или обнародването на указа за освобождаването му, ако то предхожда във времето изтичането на срока на задграничния мандат.

Командирането на ръководителя на задграничното представителство е основание за изплащане на командировъчни и другите съпътстващи ги финансови средства във връзка с пребиваването в чужбина на дипломатическия служител от бюджета на Министерството на външните работи. Първостепенен разпоредител с този бюджет е министърът на външните работи. Изтичането на определения съгласно закона срок на задграничния мандат на конкретния дипломатически служител е основание за прекратяване на това финансиране и за издаване на съответната заповед на министъра на външните работи.

По логиката на вносителите забавата в издаването на указа за освобождаването на конкретния ръководител на задгранично представителство при наличието на своевременно направено предложение от Министерския съвет за издаването на такъв указ, би следвало министърът на външните работи да бъде задължен да издаде заповед за продължаване срока на командироване въпреки изтичането на законовия

срок на задграничен мандат, който е посочен в заповедта за първоначалното му командироване и в нарушение на закона. Такова задължение на министъра на външните работи обаче не може да бъде изведено както от принципа на прякото действие на нормите на Конституцията, така и от разпоредбите на действащото законодателство или по пътя на систематичното им тълкуване, а и би било несъответно на чл. 86, ал. 2 от Конституцията, съгласно който законите и решенията на Народното събрание са задължителни за всички държавни органи, организациите и гражданите.

При условията на обвързана компетентност и Конституцията, и Законът за дипломатическата служба уреждат правомощията на компетентните държавни органи по издаването на актове, какъвто е конкретният случай, при спазване принципите на правовата държава, а така също на упражняване на техните правомощия на основата на конструктивното сътрудничество и взаимното уважение помежду им. Конституцията изключва всякаква намеса на която и да е от властите в преценката и избора на другата власт. „Функциите на конституционно установените органи показват, че те се ползват с конституционноправен статус, който не може да бъде накърняван не само чрез намеса и подчинение, което би представлявало непосредствено нарушение на основното начало на разделение на властите, но и чрез засягане на престижа и достойнството им по начин, който не се отнася пряко до изпълнението на функциите им” – Решение № 14 от 1995 г. на Конституционния съд по к.д. № 23 от 1995 г. за тълкуване на Конституцията.

Законът за дипломатическата служба не засяга конституционния ред за освобождаване от длъжност на ръководители на задгранично представителство на Република България. Разпоредбата на чл. 64, ал. 1 от ЗДС е в съответствие с чл. 98, ал. 6 от Конституцията - ръководител на задгранично представителство на Република България се освобождава от длъжност само с указ на президента на Република България по предложение на Министерския съвет. Този указ подлежи на приподписване от министър-председателя.

По посочените съображения считаме, че тези оспорени изменения и допълнения на ЗДС не засягат конституционните правомощия на държавния глава за назначаване и освобождаване от длъжност на ръководители на задграничните представителства на Република България. Законово делегираните правомощия на министъра на външните работи относно кариерното развитие на служителите в дипломатическата служба се базират на ясно формулирани прозрачни принципи и критерии.

3. Относно твърдението, че с § 19, т. 2 във връзка с § 22, т. 2 и § 24 от ЗИД ЗДС, който въвежда забрана определен кръг лица да бъдат назначавани или да продължат да заемат публични (ръководни) длъжности в дипломатическите служби, противоречи на чл. 4, ал. 1 и 2; чл. 5, ал. 1; чл. 6, ал. 2 и чл. 57 от Конституцията

Принципът на правовата държава не изключва правото на законодателя да установява конкретни изисквания за заемане на определени длъжности. Такива изисквания не нарушават разпоредбата на чл. 6, ал. 2 от Конституцията. В тази посока е и практиката на Конституционния съд. С Решение № 14 от 1992 г. по конституционно дело № 14 за 1992 г. Конституционният съд е приел, че признаците въз основа на които не се допуска ограничение на правата на гражданите са изчерпателно изброени в чл. 6 от Конституцията. Не се допускат никакви ограничения на правата на гражданите, основани на раса, народност, етническа принадлежност, пол., произход, религия, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично и обществено положение или имуществено състояние.

Ограничаване на права на основание други социални признаци, освен изрично изброените в чл. 6, ал. 2 Конституцията не изключва. В случая с § 19, т. 2, § 22, т. 2 и § 24 от ЗИД ЗДС законодателният орган е допуснал ограничаване на права, които не са конституционно защитени, използвайки критерии извън признаците, изброени в чл. 6, ал. 2 от Конституцията и следователно тези ограничения не са противоконституционни. Аргументи в този смисъл се съдържат в мотивите на Решение № 10 на Конституционния съд от 1999 г. по к. д. № 36 за 1998 г., в които се казва: „Служителите на бившата Държавна сигурност са били в определено служебно-трудово или договорно положение с конкретен държавен орган – Държавна сигурност. Това положение не е идентично с лично или обществено положение по смисъла на чл. 6, ал. 2 от основния закон и не може да се определя като дискриминационен критерий, защото не съществува в изчерпателно изброените в чл. 6, ал. 2 критерии, гарантиращи равенството на всички граждани пред закона”.

Твърдението на народните представители, че с оспорените разпоредби на ЗИД ЗДС се създава „колективна презумпция за укоримост на определени категории правно регламентирани дейности без установяване на конкретна дейност на определено лице”, не намира основание в законовата уредба. Законови гаранции за установяване на принадлежността на лицата се съдържат в условията и реда на Закона за достъп и разкриване на документите и обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия. Тази принадлежност се установява въз основа на документи за всяко лице поотделно,

поради което считаме, че е неоснователно да се твърди, че се създава презумпция за колективна вина.

В посоченото по-горе Решение № 10 на Конституционния съд от 1999 г. се признава основанийето на законодателя да отказва на определена група хора да бъдат членове на ръководни органи, „защото това се прави не като репресивна мярка, а в защита на обществения интерес“. В тази връзка е и Решение № 18 от 1997 г., в което Конституционният съд категорично е застанал на становището, че „правото на едно лице да заема определена длъжност не е абсолютно по своя характер, То подлежи на различни ограничения от обективен и субективен характер, които произтичат от различни конституционни ценности и принципи.“

Международните актове, посочени в искането, а именно Конвенцията за защита на правата и основните свободи, Международният пакт за граждански и политически права, Хартата на основните права в Европейския съюз, Европейската социална харта, Всеобщата декларация за правата на човека и др. изчерпателно посочват признаците при упражняване на правата, чието нарушаване те считат за дискриминационно и съответно го забраняват. Трудово-правните отношения с Държавна сигурност или сътрудничеството с Държавна сигурност на определени лица не попадат в приложното поле на принципите, посочените в тези международни актове и ползващи се с тяхната закрила. Ето защо оспорените разпоредби на ЗДС не представляват дискриминационна мярка и не противоречат на тези международни договори.

4. Относно твърдението, че § 24 от ЗИД ЗДС, който създава специално основание за министъра на външните работи за прекратяване на трудовото или служебното правоотношение с лицата, чиято принадлежност към бившите сили за сигурност е обявена по съответния законов ред, противоречи на чл. 98, т. 6 от Конституцията

Освобождаването на извънредните и пълномощни посланици и на представителите на Република България при международни междуправителствени организации, както е посочено по-горе, се осъществява по конституционно определения ред: по предложение на Министерския съвет и с указ на президента на Република България, а генералните консули се освобождават с решение на Министерския съвет. В изпълнение на новата законова разпоредба - чл. 33, ал. 2 от ЗДС, министърът на външните работи внася доклад в Министерския съвет за вземане на решение за предложение до държавния глава да издаде указ за освобождение на съответните лица от длъжността посланик или постоянен представител, както и на решение на Министерския съвет за освобождение от

длъжността генерален консул. Оспорените нови разпоредби в ЗДС не засягат конституционно установения ред за освобождаване на посланици и постоянни представители при международни организации. Лицата, освободени от публичните длъжности по смисъла на чл. 3, ал. 1, т. 23 и 26 на Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, следва да се преназначат от министъра на външните работи на друга длъжност в дипломатическата служба - чл. 33, ал. 2 от ЗДС.

Законовите ограничения за заемане на публични длъжности в дипломатическата служба, както и освобождаването на съответните лица от такива длъжности се осъществява по конституционно установения ред и им се гарантира правото на труд на друга, непублична длъжност в дипломатическата служба. По тези съображения считаме, че разпоредбата на § 24 от ЗИД, респективно разпоредбата на чл. 33 от ЗДС, не противоречат на чл. 48, ал. 1 и чл. 98, т. 6 от Конституцията.

5. Относно твърдението, че § 52 във връзка с § 19, т. 2 и § 24 от ЗИД ЗДС, който разпростира забраната за заемане на публични длъжности и върху заварени случай, придава обратно действие на санкционна норма в противоречие на преамбюла и чл. 4, ал. 1 от Конституцията

Измененията и допълненията в ЗДС имат действие само занапред от датата на влизане в сила на закона, с който се приети. Законовите ограничения за заемане на публични длъжности в дипломатическата служба се прилагат от министъра на външните работи в две насоки: към лицата, заемащи по съответния конституционен и законов ред такива длъжности и встъпващи понастоящем в противоречие с влезлите в сила законови ограничения, както и при бъдещи кадрови решения за развитието и функционирането на дипломатическата служба.

Обратна сила на закона е налице тогава, когато новата норма преурежда обратно във времето законосъобразни правоотношения и юридически факти, от момента на тяхното възникване или от дата на влизането в сила на закона, който се изменя и допълва. Разпоредбата на § 52 от ЗИД на ЗДС има действие само занапред, няма обратна сила и в този смисъл въведеното ограничение за заемане на публични длъжности в дипломатическата служба не противоречи на принципите на правовата държава (чл. 4, ал. 1 от Конституцията).

Нещо повече, нормата на § 52 от ЗИД ЗДС не е санкционна норма. Тя създава основание за промяна в служебното отношение на определен кръг служители, а не създава основание за налагане на наказания или санкции за тези лица.

В тази връзка считаме, че философията, духът и същността на Закона за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба са съобразени с Конституцията и съответства на нейните принципи и текстове. .

По посочените съображения считаме, че искането на народните представители за обявяване на отделни разпоредби, както и на целия Закон за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба за противоконституционни и несъответстващи с общоприетите норми на международното право и на международните договори, по които Република България е страна, е неоснователно и следва да бъде отхвърлено.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

